

Asia: VN/1972/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston koulutuspoliittiseksi selonteoksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset selontekoa koskevat kommentit

-

Kommentit lukuun 2. Visio/tavoitetila – koulutus ja tutkimus kohti 2040-lukua

-

Kommentit lukuun 3.1 Varhaiskasvatus sekä esi- ja perusopetus

Asetettujen tavoitteiden saavuttaminen vaatii osaavaa ja koulutettua henkilökuntaa. Korkea koulutus on lukuisien tutkimusten mukaan merkitsevässä yhteydessä varhaiskasvatuksen laatuun ja ymmärrykseen pienten lasten kehityksen, käyttäytymisen ja oppimisen erityisyydestä. Siksi varhaiskasvatuksen opettajien kelpoisuusehdot tulisi määritellä maisteritasoisiksi. Maisteritasoinen tutkinto vahvistaa kasvatustieteellistä asiantuntijuutta ja sen myötä toiminnan pedagogista laatua. Maisteritutkinnon edellyttäminen olisi viisasta myös joustavan esi- ja alkuopetuksen kehittämisessä. Koulutustason nostaminen vahvistaisi opettajien asiantuntijuutta jatkuvan oppimisen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin perustan rakentamisessa yhdessä muiden varhaiskasvatuksen ammattilaisten kanssa.

Alueellinen erilaisuus voisi tulla huomioiduksi päiväkotien henkilöstörakenteessa. Varhaiskasvatuksen sosionomien asiantuntijuus on äärimmäisen tärkeää erityisesti alueilla, joissa on paljon perhe- ja sosiaalityön tarvetta.

Lasten kasvun, kehityksen ja yhdessä olemisen taitojen vahvistamisessa kiinteät ryhmät olisivat ensiarvoisen tärkeitä. Suhdeluvut tulisikin korvata kiinteillä ryhmillä. Ne mahdollistavat kaikista parhaiten pyrkimyksen aitoon inklusioon ja kiusaamiseen varhaiseen ehkäisemiseen.

Voittoa tuottavien yksityisten päiväkotien toimintaa tulisi tarkastella arvopohjaisesti. Koulutukselliseen tasa-arvoon, hyvinvointiin ja jatkuvaan oppimiseen pyrittäessä taloudelliset seikat eivät saisi olla ensisijaisia. Myönteisen kasvun, kehityksen ja oppimisen vahvistaminen on parasta ennaltaehkäisyä ja pitkällä tähtäimellä myös taloudellisesti kannatettavaa.

Kommentit lukuun 3.2 Toinen aste

-

Kommentit lukuun 3.3 Korkeakoulut

-

Kommentit lukuun 3.4 Tiede ja tutkittu tieto

-

Kommentit lukuun 3.5 Vapaa sivistystyö

-

Kommentit lukuun 3.6 Jatkuva oppiminen – työuran aikainen oppiminen

-

Kommentit lukuun 3.7 Opetus-, ohjaus- ja muu henkilöstö

-

Kommentit lukuun 3.8 Taide- ja kulttuurikasvatus ja -opetus ja taiteen perusopetus

-

Kommentit lukuun 3.9 Opintotuki

-

Kommentit lukuun 3.10 Ruotsinkielisen koulutuksen tilanne, tavoitteet ja toimenpiteet

-

Kommentit lukuun 3.11 Maahanmuuttajataustaisten oppiminen ja oppimispolut

-

Kommentit lukuun 4. Koulutus- ja tutkimusjärjestelmän tilannekuva ja keskeiset muutostekijät. Pyydämme tarvittaessa kirjaamaan vain tiiviin yleisen lausunnon luvusta ja yksityiskohtaisesti vain tärkeimmät kommentoitavat tai mahdollisesti puuttuvat asiat

-

Sajaniemi Nina
Itä-Suomen yliopisto